

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Srody, kosztuje w prenumeracji: Bez poczty: kwartalnie 3 zlr. 45 kr., miesięcznie 1 zlr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 zlr. 30 kr., miesięcznie 1 zlr. 35 kr. — Inscrycja od wiersza w półkolumnie (drukem garmont) po raz pierwszy 2 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Ameryka. — Hiszpania. — Francya. — Szwajcarya. — Włochy. — Niemce. — Turcyja. — Persya. — Z teatru wojny. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Kronika.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

C. k. przełożony obwodowy w Kołomyi mianował byłych mandataryuszów: *Michała Antonowicza* kancelistą przy urzędzie powiatowym w Kołomyi i *Mikołaja Zaleskiego* kancelistą przy urzędzie powiatowym w Horodence.

Z c. k. komisji krajowej dla organizacyjnych spraw mieszanych urzędów powiatowych w Lwowskim okręgu administracyjnym.

Lwów, 23. stycznia 1856.

Wiedeń, 18. stycznia. Dnia 19. stycznia 1856. wyjdzie w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu i będzie rozesłany II. zeszyt dziennika ustaw państwa.

Zeszyt ten zawiera

Nr. 7. Cesarski patent z dnia 1. stycznia 1856, obowiązujący Wielkie księstwo Siedmiogrodu, którym się postanawiają przepisy, w jaki sposób i z jakich źródeł należy uszkutecznieć z wszelkiem przyspieszeniem wykazaną indemnizację urbarialną uprawionym, z przestrzeganiem praw wszystkich przytem interesowanych, równie jak względem zniesienia moratorium dla Wielkiego księstwa Siedmiogrodu.

Nr. 8. Dekret ministerstwa skarbu z 10. stycznia 1856, prawomocny dla objętych w powszechnym związku celnym krajów koronnych, dotyczący się rozciągnięcia istniejącego między Czechami i Bawaryą ułatwienia handlu przedzą lnianą i surowem płótnem na dalszą przestrzeń granicy.

Nr. 9. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z 10. stycznia 1856, obowiązujące wszystkie kraje koronne monarchyi, którem się ogłasza czas czynności powiatowej dyrekcji finansów w Austrii powyżej i poniżej Anizy tudzież Salzburga.

Nr. 10. Dekret ministerstwa finansów z 10. stycznia 1856, prawomocny dla wszystkich krajów koronnych powszechnego związku celnego, dotyczący się śpiesznej w celnym urzędzie ekspedycji pocztowego powozu i posyłanych na parowcach pośpiesznych ładunków.

Nr. 11. Dekret ministerstwa skarbu z 10. stycznia 1856, prawomocny dla Lombardzko-Weneckiego królestwa względem zaprowadzenia prokuratorji finansów w Medyolanie i Wenecyi.

Wiedeń, 21. stycznia. Dnia 22. stycznia 1856, wyjdzie w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu i będzie rozesłany III. zeszyt dziennika ustaw państwa.

Zeszyt ten zawiera

Nr. 12. Traktat państwa między Austryą i Francją z 13. listopada 1855, dotyczący się wzajemnego wydawania zbrodniarzy.

Nr. 13. Dekret ministerstwa skarbu i sprawiedliwości z 10. stycznia 1856, prawomocny dla wszystkich krajów koronnych, dotyczący się miejsc, gdzie względem wymienionych poniżej obligacji publicznych prowadzone są księgi kredytowe.

Nr. 14. Dekret ministerstwa sprawiedliwości z 11. stycznia 1856, którym się na mocy Najwyższego postanowienia z 9. stycznia 1856. liczba notaryuszów w koronnym kraju Styrii podwyższa na 70, i przeznacza Judenburg na siedzibę urzędową nowo przyzwolonej posady notaryuszów.

Sprawy krajowe.

(Mianowanie. — Hrabstwo Chambord w Wenecyi.)

Wiedeń, 24. stycznia. Jego c. k. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z 16. stycznia b. r. mianować wyższymi radcami finansowymi w gremium c. k. dyrekcji finansów krajowych we Lwowie radców finansowych *Leopolda Prachtel* i *dr. Augusta Malinowskiego* przy oddziale dyrekcji finansów krajowych z Preszburga.

Wenecya, 21. stycznia. Wczoraj przybyli tu Jch. królewicz. Moście hrabia i hrabina Chambord z panującą księżną Parmy.

Ameryka.

(Poselstwo Prezydenta Stanów amerykańskich.)

Tegoroczne poselstwo Prezydenta Stanów zjednoczonych Ameryki północnej jest zbyt obszerne, byśmy je mogli w całości podać. Poprzestajemy przeto na ważniejszych ustępach tego dokumentu. Co do spraw zagranicznych główne miejsce zajmują stosunki z Anglią. W tym względzie poselstwo prezydenta tak opiewa: „Luboć z wszystkimi mocarstwami zagranicznymi zostajemy w przejaźnych stosunkach, jednak toczą się między niektórymi z nich a Stanami zjednoczonymi ważne kwestye. Najważniejsza powstała z układów z Wielką Brytanią o centralną Amerykę. Na mocy ugody zawartej między obydwoma rządami dnia 19. kwietnia 1850, zobowiązały się obydwie strony „nie obsadzać, nie fortyfikować, ani kolonizować kraju Nikaragua, Costa Rica, wybrzeża Moskitów lub której kolwiek części centralnej Ameryki, ani też żadnej władzy niewykonywać w tych krajach.“ Stany zjednoczone zawierając ten traktat, pojmowały doniosłość jego w tym duchu, że jeżeli która z kontrahujących stron podówczas miała jaką pretensję prawną w Ameryce centralnej, pretensya tego rodzaju znosi się w całości stipulacjami traktatu. To zrozumienie traktatu tak było jasne z naszej strony, że w korespondencyi wydanej równocześnie z ratyfikacją traktatu wyraźnie jest powiedziano, że wzajemne zobowiązanie nie-okopacyi niema się odnosić do osiadłości angielskiej w Belize, ponieważ Anglia na mocy kilku traktatów z dawniejszymi władzami tego kraju nabyła prawa rąbać w Belize drzewo mahoniowe i farbierskie, z wyraźnem jednak wyłączeniem wszelkiego zwierzchnictwa lub panowania angielskiego. Wkrótce jednak po wstąpieniu mojem do urzędu widoczną było rzeczą, że Anglia nieprzestaje utrzymywać daleko sięgającą władzę nad ową całą częścią centralnej Ameryki, którą wspólnie zowią wybrzezem Moskitów a która zajmuje całą długość państwa Nikaragua i część krajiny Costa Rica; że Anglia uważała Belize za swą bezwarunkową własność i stopniowo rozszerzała granice tej krajiny kosztem państwa Honduras i że formalną założyła kolonię na znacznej grupie wysp należącej prawnie do państwa Honduras a znanej pod nazwą wysp odnogi. Wszystkie te akta lub pretensye Wielkiej Brytanii, sprzeciwiające się prawom Stanów środkowej Ameryki i wyraźnym postanowieniom zawartej z nami ugody, stały się przedmiotem układów za pośrednictwem amerykańskiego ambasadora w Londynie. Na powtórne domaganie się naszego gabinetu, ażeby Anglia dopełniła warunków traktatu i odstąpiła od kolonizacyi i od posiadania niektórych części państw środkowej Ameryki, Honduras, Nikaragua i Costa Rica, odpowiedział w końcu rząd angielski, utrzymując, że traktat tylko co względu na przyszłość jest obowiązujący i że Wielka Brytania mocą tego traktatu nie jest obowiązana odstępywać lub ograniczać posiadłości, które miała w centralnej Ameryce w czasie zawarcia traktatu. Ponieważ Anglia rzeczywiście jest w posiadaniu terytoriów, o które spór się toczy, zaś traktat o ile się tyczy praw naszych, tem samem wszelkie traci znaczenie, przeto obawiać się należy, że ta trudność internacjonalna nie może pozostać długo w zawieszaniu bez narażenia na niebezpieczeństwo stosunków przyjaźnych, które utrzymać jest obowiązkiem i interesem obydwóch narodów. Szczerze cieszyć się będą, jeżeli przyszłe usiłowania uwieńczone będą pomyslnym skutkiem, którego się przedtem z większą spodziewano otuchą aniżeli w obecnym stanie rzeczy.“ — Ze względu na werbunki powiada Prezydent udowodniwszy obszernie ich nieprawność: „Niezaprzeczone faktum, że powodem naszych zażaleń niebyło przypadkowe tylko wydarzenie, ale rozmyślny w zupełnej znajomości naszych ustaw i naszej narodowej polityki popełniony uczynek ze strony odpowiedzialnych urzędników publicznych, zagniło mnie wytoczyć tę sprawę przed rząd angielski i to nie tylko by zadać uchyleńia złego lecz także satysfakcyi za besprawia. Sprawa toczy się jeszcze.“ Co do innych stosunków z Anglią powiada poselstwo: „Musi być mianowany komisarz, by wspólnie z Anglią pociągnąć stanowczą linię graniczną, która dzieli terytorjum washingtonskie od przyległych posiadłości angielskich. Przy rozległości i ważności spornego kraju powstało nagłace niebezpieczeństwo, że w owych stronach przyjsć może do jawnych zatargów między poddanymi i przynależnymi władzami obydwóch narodów. Nadzieja bliskiego zgodzenia tej sprawy

przyczyniała się dotychczas do tego, że obydwie strony wstrzymywały się brać przemocą to, czego każda z nich jako prawnej własności się domaga. Dłuższa zwłoka powiększyłaby niebezpieczeństwo i trudności sporu. — Zachodzą też niektóre nieporozumienia co do objętości znaczenia i wartości praw posiadania przysługujących kompanii odnogi Hudsonskiej i towarzystwa „Puseet's Jound Agricultural Company“, które zastrzeżono w naszym traktacie o Oregon zawartym z Anglią. Tuszę, że obydwie kompanie odstąpią pod słusznymi warunkami praw swych Stanów zjednoczonym, co by najlepszym było środkiem do załatwienia wszelkich kwestyi; i w tym duchu polecam tę sprawę uwadze kongresu.“ — O stosunkach z innymi państwami mówi prezydent jak następuje: „Z prawdziwą przyjemnością mogę oznajmić, że od czasu ostatniego odroczenia kongresu tocząca się w on czas między Stanami zjednoczonymi a *Francją* kwestya względem francuskiego konszula w San-Francisco pomyślnie została załatwioną i że między obydwojema narodami jak dawniej utrzymują się stosunki przyjaźni. — Między Stanami zjednoczonymi a *Grecją* toczyła się od kilku lat kwestya o to, iż władze greckie zasekwestrowały własność należącą konsulowi amerykańskiemu w Atenach i toczyły się w tym względzie długie rozprawy. Także i ta kwestya załatwioną została ostatniemi czasy w sposób pomyślny.“

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Hiszpania.

(Jedność w ministerjum. — Depesza z 19. stycznia.)

Z **Madrytu** donoszą z dnia 17. stycznia, że progresista Sagasta zaproponował dnia wspomnianego, aby Kortezy oświadczyły, że wczorajsze oświadczenia Espartera względem zmiany w składzie gabinetu nie zaspokoily ich bynajmniej. Propozycja ta spowodowała żywe dyskusje. Sagasta oświadczył, że gabinetowi brakować będzie tak długo jedności politycznej, pokąd tylko Espartero i O'Donnell razem w nim zostawac będą. O'Donnell odrzekł na to, że zmianę w ministerjum spowodowała różnica zdań ministrów rozmaitych, i że zresztą odpowiada zupełnie instytucjom konstytucyjnym. Dodał przytem, że zdanie Espartera podzielają wszyscy członkowie gabinetu nowego, i że przeto jedność rządu zabezpieczona. Podczas głosowania odrzucono propozycję p. Sagasta 146 głosami przeciw 37; mniejszość składała się z demokratów i z dawnych umiarkowanych.

Depesza madrycka z 19. stycznia: „Dziennik urzędowy ogłasza dekret, którym koncesyę na kolej żelazną wiodącą z Saragossy dano towarzystwu centralnemu. — Wczoraj potwierdziły Kortezy projekt ruchomego stowarzyszenie pod firmą „Prost“ i bank kapitalistów hiszpańskich.“

Francya.

(Poczta paryska. — Rocznica śmierci Ludwika XVI. — Podjęcie nowych robót. — Weterani wielkiej armii. — Powrót dalszych pułków z Krymu. — Banki hiszpańskie. — Nowa komedia. — Hotel ambasady rosyjskiej. — Tuarezy w Algierze. — Podatek od psów. — Rozporządzenie względem prasy.)

Paryż, 22. stycznia. Zabawy wieczorne zapowiedziane na wczoraj u hrabi Walwskiego i u księżny Bassano odwołane zostały ze względu na rocznicę śmierci Ludwika XVI. Klub zwany „Jockey“ zamierza na cześć jenerała Bosquet'a wyprawić wielką ucztę. — Równocześnie z niespodziewaną wiadomością o możności bliźkiego pokoju rozpoczęły się znów prace około kolei żelaznej; tak samo rzecz się ma i co do wielu prywatnych przedsięwzięć, które dla wojennego stanu rzeczy prawie całkiem wstrzymane zostały.

Od dwóch lat umarło 1800 weteranów pierwszego cesarstwa, i żyje już teraz zaledwie jeszcze 4000 wojowników Napoleona I. — W Marsylii wyglądają przybycia dalszych wojsk armii krymskiej, a mianowicie 3go batalionu strzelców pieszych, który dnia 1. stycznia wsiąść miał w Kamieszy na okręta. Batalion ten należy do tych oddziałów wojskowych, które najsamprzód wysłano do Krymu, a że miał udział we wszystkich bataliach, przeto poniósł wielkie straty. — Stan artylerji w armii orientalnej większy jest teraz nad prawdziwą potrzebę, zaczem jenerał Pelissier postanowił odesłać do Francji piętnaście baterji, które najdłużej służyły pod Sebastopolem. Spodziewają się więc w Marsylii przybycia do 2000 artylerzystów.

Otrzymało tu wiadomość, że książę Gorczakow ma rozkaz wstrzymania się z krokami nieprzyjacielskimi, a nasi spekulanci giełdowi utrzymują, że przed dwoma dniami wydano taki sam rozkaz i marszałkowi Pelissier w Krymie.

Z **Madrytu** donoszą, że Kortezy potwierdziły projekta tych trzech stowarzyszeń, które starały się o koncesyę na założenie ruchomego kredytu hiszpańskiego. Rządowi przypada teraz prawo wyboru, zdaje się jednak, że nie uwzględni towarzystwa zawiązanego pod firmą „Prost“, i da koncesyę p. Pereire. Trzeci projekt wyszedł od banku kapitalistów hiszpańskich. Warunki jednak przezeń postawione nie są tak korzystne, jak towarzystwa Pereire. W dzielnicy „Latin“ panuje ciągle wielkie wzburzenie umysłów. — Dziennik literacki „L'Avenir“ przed 14 dniami zasuspendowany, zaczął znów wychodzić, lecz zaraz po wydaniu jednego numeru nowego znów go zakazano.

Nową sztukę Beauplan'a „Les Pieges dorées“, będącą niejako satyrą na grających na giełdzie, przedstawiono wczoraj po raz pierwszy z wielkim powodzeniem w „Theatre Français“.

Upewniają tu zresztą, że Francya i Anglia porozumiały się już co do możności negocyacji i przydatności zawieszenia broni. Zwracają też i to powszechną na siebie uwagę, że naprawiają teraz oba

hotele na ulicy du Faubourg St. Honoré, który dawniej były siedzibą poselstwa i konsulatu rosyjskiego.

— Tuarezy w Algierze, ci synowie puszczy, odgrywają bardzo znakomitą rolę w fałtejszym świecie wielkim. Bywają w teatrze, i im na cześć wyprawiają próby strzelania z dział i moździerzów. Siła i doniosłość tych narzędzi zniszczenia obudziły w nich najżywsze zajęcie, i sprawiły tem większe zadziwienie, że prochu mało u nich dotąd jest znany, gdyż głównie używają jeszcze do boju łuku i oszczepu. — W Lugdunie zgłoszono już do opłaty przeszło 7000 psów, tak, że nowy ten podatek przyniesie miastu najmniej 60.000 franków. — Dziennikom „Siccle“ i „Presse“ nakazano, ażeby na przyszłość wstrzymywały się od dyskusji religijnych.

Szwajcarya.

(Rozwiązanie załogi Bazylejskiej.)

Bazylea, 17. stycznia. Ażeby powziąć stanowcze jakie postanowienie w sprawie wojskowej załogi miasta, zebrała się wczoraj wielka rada na nadzwyczajne posiedzenie. Rząd zrobił wniosek, by załogę zniesiono zupełnie, nie ma bowiem przy obecnych stosunkach najmniejszego środka na powściągnięcie dezercyi żołnierzy do zaciągów angielskiej legii cudzoziemskiej. W roku upłynionym zbiegło 91 żołnierzy, a między nimi wielu ze straży przy bramach miasta. Załoga zmniejszyła się ze 160 na 98 ludzi, a największe nawet podwyższenie żołdu nie zdola zaradzić złemu. Frank szwajcarski nie może mierzyć się z funtem angielskim, ani też szwajcarska służba spokojna z angielską służbą wojenną. — Wniosek ten rządu przyjęła wielka rada większością (65 przeciw 37) głosów, luboć nie zbywało na silnym oporze. Byli bowiem tacy, co chcieli, by załoga pozostała koniecznie nadal, i znówu tacy, którzy wstrzymywali się od obradowania dlatego, że rząd nie wymienił, czem zamysła zastąpić zniesioną załogę. Wielka rada poleciła radzie małej wprowadzić w wykonanie wydaną uchwałę, zająć się rozpuszczeniem wojska, i przedłożyć projekt organizacyi nowej jakiej straży bezpieczeństwa.

Włochy.

(Ścisłe przymierze Sardynii z Francją i Anglią. — Budżet przyjęty. — Transporta angielskie. — Klasy orderu św. Maurycego. — Sprawy w izbach piemontckich. — Zakaz wyprowadzania koni. — Kodex praw cywilnych. — Trybunały gmin własne.)

Piszą do *Independance Belge* z Turynu z dnia 18. stycznia. Gabinet Francji i Anglii przedłożyły wysłane na ręce hrabi Esterhazego do Petersburga propozycje austriackie woprzód także gabinetowi turyńskiemu, by wyjawił zdanie swe w tej mierze. Przymierze poświęcone na placu boju utrwali się silniej jeszcze na przyszłych kongresach dyplomatycznych.

— Druga izba piemontcka przyjęła na posiedzeniu dnia 18go stycznia wszystkie kategorie budżetu dochodów stosownie do propozycyi komisji rozpoznawczej.

W porcie genueskim stoi obecnie bardzo znaczna liczba angielskich okrętów transportowych. Sir James Hudson, angielski ambasador przy dworze piemontckim, bawi od kilku dni w Genuy i miewa codzienne konferencje z kapitanami angielskimi.

— *Gazzeta Piemontese* donosi: „Król Jego Mość rozporządził dwoma dekretemi, z których pierwszy datowany z dnia 28. listopada z. r. *motu proprio*, a drugi wydany dnia 14. z. m. po wysłuchaniu rady ministrów, że order św. Maurycego i Łazarza będzie podzielony podobnie jak wojskowy order Sabaudyi na pięć klas, mianowicie na order kawalerów wielkiego krzyża, komandorów pierwszej klasy (odpowiadający randze wielkich oficerów orderów zagranicznych), komandorów drugiej klasy, oficerów i kawalerów.“

Izba druga toczyła na posiedzeniu dnia 18. dyskusję nad budżetem pasywów skarbu i uchwaliła mianować komisję dla rozpoznania kosztorysu na rok 1857.

Senat przyjął projekt do ustawy względem zaprowadzenia na wyspie Sardynii reformy wyborów.

W Modenie wyszedł dekret ministerstwa skarbu z dnia 15go b. m., którym zakazano wywóz koni do państw, nienależących do włoskiego związku celnego. Wszelako zakaz ten nie rozciąga się na konie, wyprowadzane z kraju tylko na krótki czas na paszę albo na robotę, ani też na konie pocztowe i przeznaczone do użytku osób prywatnych, jeżeli nie są przedmiotem spekulacyi handlowej.

Rzym, 14. stycznia. Ułożony za przeszłego pontyfikatu kodeks praw cywilnych (Regolamento legislativo e di giurisdizione) okazał się przy dłuższem używaniu niedostatecznym osobliwie we wszystkich tych częściach, w których chodziło głównie o jak najdokładniejsze oznaczenie wypadków jurydycznych i sądowe ich przeprowadzenie. Najbardziej zaś utrudnia działalność władz wykonawczych rozwickła procedura jego mnożstwem czezych formalności i nieograniczonym prawie rekursom od jednej władzy do drugiej, tak, że wkońcu potrzeba było nieraz rozstrzygać spór kompetencyjny pomiędzy władzami. Już od kilku lat pracują nad przerobieniem tego kodeksu. Tymczasem zaś stara się ogłędny minister spraw wewnętrznych Mons. Mertel usuwać reformami szczególne niedogodności. Jego też usiłowaniam zawdzięczamy potwierdzony właśnie od Papieża nowy bardzo ważny instytut jurydyczny, o którym zawiadania delegatów okólnik dzisiejszy. Mianowicie dozwolono gminom krajowym na ich prośbę łączyć się po dwie lub trzy razem dla utworzenia własnych trybunałów, ażeby na przyszłość niepotrzebowywały ze sprawami swei odbywać dalekiej drogi do sądów dystryktowych. Głównym zamiarem tej nowej instytucyi ma być śpieszniejsze załatwianie nagłych spraw (maggiore speditezza ed efficacia

dell' azione governativa) i w ogóle skrócenie dotychczasowej roz-
wlekłej procedury. Te sądy municypalne będą opłacały gminy, urze-
dników ich zaś ma sam rząd mianować.

Niemce.

(Obrady sejmiku związkowego w dziennikach ogłaszane. — Wielki Krzyż zasługi panu Seebach nadany.)

Frankfurt, 17. stycznia. Na posiedzeniu zgromadzenia związkowego d. 10. b. m. oznajmił przynależny wydział, że z początkiem bieżącego roku zamysła wprowadzić w wykonanie związkową uchwałę z dnia 7. listopada 1851 i ogłaszać istotną treść stosownych do publikacji obrad zgromadzenia związkowego zaraz po każdej sesji, gazetami tutaj najbardziej upowszechnionymi. Wydział nadmienia przytem, że dostrzegł kilkakrotnie, jak w mylnem świetle wystawiały częstokroć publiczne dzienniki obrady zgromadzenia związkowego i oświadczył, że temu nadużyciu zapobiegnie się najskuteczniej wykonaniem powyższej uchwały związkowej. Najprzód zapobiegnie się takimi autentycznymi publikacjami w ogóle, a powtóre nada prawa i mocy powstawać przeciw ogłoszeniom nieuprawnionym, przy-
czem nie myśli wcale swym projektem tamować w jakikolwiek sposób dyskusji na obradach sejmowych. Zgromadzenie pochwaliło zaprojektowany przez wydział wniosek.

Drezno, 22. stycznia. Król Jego Mość raczył nadwyzwyczaj-
nemu posłowi i pełnomocnemu ministrowi swemu przy dworze fran-
cuskim, szambelanowi Seebach, nadać wielki krzyż orderu zasługi.

Turecja.

(Konferencya posłów z Wielkim Wezyrem. — Swobody Rajów. Domyślne skutki zerwania z Persją.)

Dnia 9. b. m. miał Lord Redcliffe, pan de Thouvenel i baron Prokesch z wielkim Wezyrem i Fuadem Baszą pierwszą naradę w sprawie przyznanych rajom protokołem z dnia 12. marca 1854 ulg i wolności. Na mocy pomienionego protokołu osiągnęli rajowie zupełną równość w obliczu prawa, mogą piastować wszystkie urzędy w państwie ottomańskim, tudzież składać w każdej sprawie świadectwo przed sądem. Oprócz tego obiecała Porta ustanowić w całym państwie osobne mieszane urzędy, ażeby uregulować pobór podatkowy, znieść haracz i przeprowadzić inne tym podobne reformy. Dywan rozporządził to z własnego popędu, chodzi teraz tylko o to, ażeby wprowadzić w wykonanie uzyskane już wolności a zażądać przytem innych jeszcze nowych dla polepszenia bytu rajom niezbędných zmian i reform.

Doniesienia z Konstantynopola z dnia 10. b. m. potwierdzają zupełne zerwanie stosunków posła angielskiego w Teheranie z rządem perskim. Twierdzą, że jeżeli wpływowi Turcyi i posła francuskiemu panu Bourré nie uda się załatwić polubownie całej tej sprawy, rząd angielski pochwyli się środków stanowczych, a kompania indyjska wymierzy niezwłocznie raz silny i dotkliwy. Port Bender-Buschir, którego dawno już mają Angliacy na oku, nie zdołałby się oprzeć, a byłby bardzo ważną i pożądaną zdobyczą.

Persya.

(Zerwanie stosunków Anglii z Persją.)

Pod napisem „Zerwanie stosunków z Persją“ umieszcza *Journal de Constantinople* wiadomość, że poseł angielski przy dworze perskim nie mogąc w wiadomem nieporozumieniu otrzymać żadanego zadość uczynienia od rządu perskiego mimo pośrednictwa i szczerých usiłowań p. Bourrée, posła francuskiego w Teheranie, odjechał dnia 4go grudnia z perskiej stolicy do Mossul. Nowe teraz usiłowania w tej mierze rozpoczęto w Konstantynopolu, a rząd turecki pierwszy do tego przystąpił. Całe nieporozumienie zład poszło, że rząd perski nie chciał uznać konsulom angielskim w Szyras pewnego Persa, a później żądał nawet wydania tego ajenta. Na wiadomość o odrzuceniu tego żądania, kazał przytrzymać zonę ajenta wspomnionego i tak długo trzymać w więzieniu, pokąd-by mu męża jej nie wydano. Poseł angielski, mr. Murray protestował przeciw temu, lecz nietylko na to niezważano, lecz nadto zarzucano mu, jako uwolnienie tej kobiety domagał się ze względów podejrzanych.

Z teatru wojny.

Doniesienia z-nad czarnego morza.

(Doniesienia z Krymu. — Rekonesanse. małe utarczki. — Bezpieczne położenie Omera Baszy. — Wysłanie wybrzeży Sebastopolskich. — Stan zdrowia armii Krymskiej. — Doniesienia bieżące z Trebizondy.)

Z Kamary w Krymie podaje piemontcki dziennik *Gaz. de Popolo* następujące doniesienia z dnia 1. stycznia:

Francuzi robią od czasu do czasu na rozmaitych punktach znaczne rekonesansy; tak np. wykonali dnia 31. grudnia rekonesans kilkoma pułkami na raz. Jedna dywizya francuska otrzymała rozkaz przygotować się do powrotu do Francji; na jej miejsce przybywają z Francji inne wojska. Marszałek Pelissier układa się z Rosyanami o wymianę jeńców. Na wzgórzach Mackenzie dominujących nad doliną Czerny, wzniesli Rosyane baterye, której kule sięgają aż po-za most traktorski u obozu 27. pułku piechoty armii francuskiej; bomba jedna pekając ranila śmiertelnie dwóch żołnierzy tego pułku; unikając większych strat cofnęli Francuzi swój obóz dalej ku zachodowi. — Cholera zgasła zupełnie; stan zdrowia zresztą jest dość pomyślny.

— Korespondencye dzienników angielskich z obozu pod Sebastopolem sięgają po dzień 5. stycznia. Między innymi pisze *Daily News*: Przed kilkoma dniami wysłano do Omera Baszy paropływ „Banshee“, by się dowiedzieć, czyli Muszyr niepotrzebuje pomocy sprzymierzonych. Okręt powrócił z odpowiedzią, że Turcy nieobawiają się żadnego niebezpieczeństwa w swych pozycjach i niepotrzebują pomocy. — W ostatnich dniach wysadzili Angliacy znowu część doków w powietrze. Woda weiskająca się do min niedozwała zniszczyć te doki od razu, jak to z początku zamierzano. Jeden z doków stoi jeszcze cały, z dwóch innych sterczą tylko ściany poboczne. — W tych korespondencyach niema jeszcze wzmianki, że dalsze niszczenie doków ma być wstrzymane.

— Piszą do *Times* z obozu pod Sebastopolem: Stan zdrowia armii jest bardzo pomyślny, na sto zdrowych przypada zaledwie 6 lub 7 chorych. Niektóre oddziały jak na przykład dywizya korpusu inżynierów cierpią jeszcze dość znacznie, lecz zawsze niema najmniejszego porównania z rokiem upłynionym. Jedna lekka dywizya o 6500 żołnierzach liczy teraz 433 chorych, między którymi niema ani jednego chorego na cholere, tudzież w ogóle bardzo mało niebezpiecznie chorych. W tej samej dywizyi umarło w grudniu 1854 roku 258 żołnierzy, zaś w tym roku tylko ośm, a z tych jeszcze trzy z odniesionych ran. Luboć przyczyniło się nie mało do polepszenia stanu zdrowia armii zaniechanie dalszych prac szanćowych i obłężniczych, zawdzięcza się zawsze najwięcej pomyślny ten skutek zaopatrzeniu ciepłej odzieży i zdrowej strawie, o jakie się w ciągu burzacej zimy dla całej armii postarano. — Listy z Kerczu sięgają po dzień 4. stycznia. Kontyngens turecki jakoteż i reszta wojska były jaknajlepiej zaopatrzone w ciepłą odzież zimową, zaczem mrozy najmniejszego na nich nie wywarły wpływu. — Turcy są dobrego ducha, zachowują się porządnie, a co najwięcej cieszą się najlepszym zdrowiem.

— Z Trebizondy donoszą z 29. z. m.: „Śniegi gołoledz utrudniły wszelkie komunikacye nawet na gościńcu wiodącym do Erzerum, a podróźni doznają często przygód nieszcześliwych. W Erzerum krążyły pogłoski, jakoby generał Murawiew kazał zburzyć wszystkie szanćce i okopy, a główną swą kwaterę przeniósł do Gunri. Odehodząc z Karsu zabrali Rosyane wszystkie działa z wyjątkiem tylko 4 i zostawili zaledwie 1000 żołnierza załoga. Na żywności dla garnizonu i ludności nie brakuje bynajmniej.

W Trebizondzie rozłożyła się kwatera znaczna część dywizyi egipskiej. Z armii Omera Baszy przybyło kilka oficerów dla przygotowania kwater wojskowych. On sam wraz z swoim sztabem znajdował się w Redut Kale, armia zaś jego o kilka mil od tego miasta. Nie sprawdziła się jeszcze pogłoska o krokach zaczepnych generała Murawiewa; w Trebizondzie krzątają się pilnie i ciągle nadechodzą świeże transporty z Konstantynopola.

Jenerała Williams'a mieli wraz z jego sztabem wysłać do Petersburga, lecz potąd zostaje jeszcze w Tyflisie.

Znajdującym się w Konstantynopolu angielskim oficerom artylerji z angielsko-tureckiego kontyngensu wydano rozkaz udania się natychmiast do Kerczu.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Królewiec, 24. stycznia. Ostatnie wiadomości z Petersburga donoszą: Na mocy cesarskiego Ukazu nakazano na pokrycie nadwyzwyczajnych wydatków skarbu państwa emisję dziesięciu nowych seryi pieniędzy papierowych w sumie 30 milionów i odnowienie ośmiu seryi w sumie 24 milionów, ogółem 54 milionów rubli srebrnych.

Paryż, 24. stycznia. Według obiegających tu pogłosek o pokoju miano zawrzeć zawieszenie broni na 90 dni, a konferencye pokoju mają się odbywać w Paryżu.

Konstantynopol, 14. stycznia. Słychać, że się toczą układy o wymianę jeńców tureckich pojmanych w Karsie za jeńców rosyjskich pojmanych w Kinburnie. Wassif Basza ma być wymieniony za jenerała Kochonowicza. W tej sprawie przybył jak słychać Ferhad Basza z Redut-Kale do Konstantynopola. Spodziewane przybycie barona Rothschilda wywiera znaczny wpływ na giełdę.

Według ostatnich wiadomości z Konstantynopola rozeszła się tam pogłoska, że jenerał Wagner zaatakował i pobił angielsko-tureckie forpoczty pod Kerczem. — Na innych punktach Krymu panował spokój. — Ferhad Basza powrócił po krótkim pobycie w Konstantynopolu do armii anatolskiej, która się koncentruje w Trebizondzie. Według jego zeznań miało rzeczywiście istnieć tajne porozumienie między Omerem Baszą a Szamylem, ale usiłowania Czarkiesów w zrobieniu dywersyi nie odniosły skutku.

Turyń, 23. stycznia. *Armonia* donosi, że w obec nadziei blizkiego pokoju mają być wstrzymane werbunki do legii angielsko-włoskiej. *Cattolico* podaje wiadomość, że także rząd sardyński wstrzymał wysyłanie wojsk i amunicji do Krymu.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 28. stycznia.

Hr. Baworowski Włodzimierz, z Paryża. — PP. Pierzchała Ignacy z Uszkowiec. — Wajgart Wal, adwokat krajowy, z Jarosławia. — Zabielski Józef, z Przewozia. — Lewicki Józef, z Bonowa. — Gottlieb Kwiryn, z Dołhomocisk. — Gottlieb Antoni, z Birezy. — Hohendorf Eustachy, z Baru. — Ruziczka Ant., c. k. komisarz pow., z Przemysła. — Drohojewski Eustachy, z Łukawicy. — Rylski Eustachy, z Zdziszowa. — Linzbauer Edw., c. k. radca szkolny, z Brzdów. — Teodorowicz Jerzy, z Potoczka.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 28. stycznia.

Hr. Komorowski Francisz., do Łuczyc. — Hr. Borkowski Mieczysław, do Mielnicy. — P. Frankenbusch, c. k. rotmistrz do Krakowa.

Kurs lwowski.

Dnia 28. stycznia.

	gotówką		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski mon. konw.	5	4	5	7
Dukat cesarski " "	5	5	5	9
Półimperial zł. rosyjski " "	8	42	8	47
Rubel srebrny rosyjski " "	1	41	1	42
Talar pruski " "	1	35	1	37
Polski kurant i pięciozłotówka " "	1	12	1	13
Galic. listy zastawne za 100 złr. } bez	88	25	88	55
Galic. obligacje indemnizacyjne } kuponów	74	20	75	—
5% Pożyczka narodowa }	83	—	84	—

Wiedeński kurs papierów.

Dnia 24. stycznia.

w przecięciu

Obligacje długu państwa 5% za sto	83 82 ⁷ / ₈ 8 ¹ / ₂	82 ⁷ / ₈
detto pożyczki narod. 5%	84 83 ⁷ / ₈	83 ¹⁵ / ₁₆
detto z r. 1851 serya B. 5%	—	—
detto z r. 1853 z wypłatą 5%	—	—
Obligacje długu państwa 4 ¹ / ₂ %	—	—
detto 4%	—	—
detto z r. 1850 z wypłatą 4%	65 65 ¹ / ₂ 66	65 ¹ / ₂
detto 3%	51	51
detto 2 ¹ / ₂ %	—	—
Pożyczka z losami z r. 1834 "	234 234 ¹ / ₂	234 ¹ / ₂
detto z r. 1839 "	134	134
detto z r. 1854 "	102 ³ / ₄ 103	102 ⁷ / ₈
Obl. wiedz. miejskiego banku 2 ¹ / ₂ %	—	—
Obl. lomb. wen. pożyczki z r. 1850 5%	—	—
Obl. indemn. Niż. Austr. 5%	80 81 ¹ / ₂ 82 ³ / ₄	81 ¹ / ₂
detto krajów koron. 5%	76 78 78 ¹ / ₂	77 ¹ / ₂
Akcyje bankowe 941 938 934	—	937
Akcyje n. a. Tow. eskp. na 500 złr.	—	—
Akcyje kolei żel. Ces. Ferdynanda na 1000 złr.	2317 ¹ / ₂	2317 ¹ / ₂
Akcyje kolei żel. Glognickiej na 500 złr.	—	—
Akcyje kolei żel. Edynburskiej na 200 złr.	—	—
Akcyje kolei Budzińsko-Lincko-Gmundzkiej na 250 złr.	260 256	256
Akcyje Dunajskiej żeglugi parowej na 500 złr.	626 620 623	622
Akcyje austr. Lloyd'a w Tryeście na 500 złr.	430 435 445	435
Galic. listy zastawne po 4% na 100 złr.	—	—
Renty Como	—	—

Wiedeński kurs weksłów.

Dnia 24. stycznia.

w przecięciu

Amsterdam za 100 holl. złotych	—	2 m.
Augsburg za 100 złr. kur.	109 ¹ / ₂ 3 ¹ / ₄	109 ⁵ / ₈ aso.
Frankfurt n. M. za 120 fl. na stopę 24 ¹ / ₂ fl.	108 ¹ / ₂ 3 ¹ / ₄	108 ¹ / ₂ 3 m.
Genua za 300 lire nowe Piemont.	—	2 m.
Hamburg za 100 Mark. Bank.	79 ¹ / ₂ 3 ¹ / ₄	79 ⁵ / ₈ 2 m.
Lipsk za 100 talarów	—	2 m.
Liwurna za 300 lire toskań.	—	2 m.
Londyn za 1 funt sztrl.	10-39 41 40	10-40 3 m.
Lyon za 300 franków	—	2 m.
Medyolan za 300 lire austr.	109 ¹ / ₂ 1 ¹ / ₂	109 ³ / ₈ 2 m.
Marsylia za 300 franków	—	2 m.
Paryż za 300 franków	126 ¹ / ₂ 3 ¹ / ₄ 5 ¹ / ₈	126 ³ / ₈ 2 m.
Bukareszt za 1 złoty Para	251	251 31 T.S.
Konstantynopol za 1 złoty Para	—	T.S.
Cesarские dukaty	13 ³ / ₄	13 ³ / ₄ Agio.
Dukaty al marco	—	Agio.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 25. stycznia o pierwszej godzinie po południu.

Amsterdam 90¹/₄. — Augsburg 109¹/₈. — Frankfurt 108. — Hamburg 79¹/₂. — Liwurna —. — Londyn 10.38. — Medyolan 109¹/₄. — Paryż 125³/₄.

Obligacje długu państwa 5% 82¹/₂—82³/₄, detto 4¹/₂% 72¹/₂—72³/₄, detto 4% 65³/₄—66, detto 3% 50¹/₂—51, detto 2¹/₂% 40¹/₂—40¹/₂, detto 1% 16¹/₄—16¹/₂, detto S. B. 5% 87—88. Pożyczka narodowa 5% 84¹/₈—84³/₁₆. Obligacje lomb. wen. pożyczki z roku 1850 5% 92—94. Obligacje indemn. austr. 5% 81—82; detto innych krajów koron. 76¹/₂—78. Obl. Glogn. z wypłatą 5% 94—95. Detto Oedenburgs. z wypł. 5% 91¹/₂—92. Detto Peszt. 4% 93—94. Detto Mediol. 4% 91—91¹/₂. Pożyczki loter. z r. 1834 234—234¹/₂, detto z r. 1839 133¹/₂—134, detto z r. 1854 102⁷/₈—103. Obl. bank. 2% 58—59. Akcyi bank. z ujmą za szt. 931—933; detto bez ujm. —. Akc. esk. banku 95¹/₂—96. Akcyje c. k. austr. uprzyw. tow. rząd. kolei żelazn. po 200 złr. (500 frank.) 345¹/₂—345³/₄. Póln. kolei Ces. Ferd. 231³/₄—232. Detto Budzińsko-Lincko-Gmundzkiej 252—254. Detto Pressb.-Tyrnawskiej 1. wydania 18—20; detto 2. wydania 25—30. Akcyi żeglugi par. 627—629; detto 11. wyd. —; detto 12. wydania 594—595; detto Lloyd'a 440—445. Akcyje młyna parowego wiedz. 103—104. Akcyje Peszt. mostu łańcuch. 58—60. Prior. obl. Lloyd'a (w srebrze) 5% 91—92. Pólnocnej kolei 5% 83—83¹/₂. Glognickie 5% 72—73. Obligacje Dun. żeglugi par. 5% 76—77. Renty Como 12⁵/₈—12⁷/₈. Esterhazego losy 40 zł. 70—70¹/₂. Windischgräza losy 24³/₄—25. Waldsteina losy 24³/₄—25. Keglevicha losy 11³/₈—11⁷/₈. Ks. Salma losy 39³/₄—40¹/₄. St. Genois 39—39¹/₄. Palffego losy 40—40¹/₂. Cesarских. ważnych dukatów agio 13⁵/₈—13³/₄.

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 28. stycznia.

Oblig. długu państwa 5% 83³/₄; 4¹/₂ 73¹/₄; 4% 67³/₈; 4% z r. 1850 —; 3% —; 2¹/₂% —. Losowane obligacje 5% —; Losy z r. 1834 za 1000 złr. 236¹/₂; z r. 1839 —. Wied. miejsko bank. —. Węgiers. obl. kamery nadw. —. Akcyje bank. 970. Akcyje kolei póln. 2365. Glognickiej kolei żelaznej —. Odenburskie —. Búdwajskie 260. Dunajskiej żeglugi parowej 670. Lloyd 500. — Galic. listy zast. w Wiedniu —. Akcyje niższo-austr. Towarzystwa eskomtowego à 500 złr. 485 złr.

Amsterdam 1. 2. m. 88³/₈, Augsburg 108¹/₄ 3. m. Genua — 1. 2. m. Frankfurt 107 2. m. Hamburg 78¹/₂ 2. m. Liwurna — 1. 2. m. Londyn 10 — 32. l. m. Medyolan 118³/₈ l. Marsylia 124⁷/₈ l. Paryż 125¹/₈, Bukareszt 254. Konstantynopol 465. Smyrna —. Agio duk. ces. 12⁵/₈. Pożyczka z r. 1851 5% lit. A. — lit. B. —. Lomb. —; 5% niż. austr. obl. indemn. —; innych krajów koron. 77³/₄. Renty Como — Pożyczka z roku 1854 103⁷/₈. Pożyczka narodowa 85³/₈. C. k. austr. akcyje skarb. kolei żelaz. po 500 fr. 351. fr. Akcyje c. k. uprzywil. zakładu kredyt. 255.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie

dnia 26. i 27. stycznia.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6. god. zrana	321.21	+ 3.5°	95.5	zachodni	sl. pochmurno
2. god. popoł.	320.72	+ 4.5°	93.9	"	deszcz
10. god. wiecz.	322.46	+ 2.8°	96.1	"	"
Spadnięcie w 24 godz. 4.°24.					
6. god. zrana	323.66	+ 1.6°	90.9	północny	sl. pochmurno
2. god. popoł.	323.72	+ 2.8°	87.1	"	"
10. god. wiecz.	323.25	+ 1.0°	95.4	" cichy	"
Wysokość śniegu 2.°°					

TEATR.

Dziś: Na obchód stoletniej rocznicy urodzin wiekopomnej sławy kompozytora Mozarta, przedstawienie niemieckie:

„Mozart.”

Jutro 30. stycznia 1856:

„Karpaccy Górale.”

Oryginalny dramat ze śpiewami J. Korzeniowskiego w 3 aktach Muzyka W. Szlagórskiego.

KRONIKA.

Jedenasta lista skladek z wykupna kart uwalniających od powinnowania Nowego Roku 1856:

PP. Wyższy lekarz sztabowy Dobsch 2r., Karol Schubuth 34kr., robotnicy z fabryki wosku Fryderyka Schubuta 26k., Schiffner 30k., Schneider 16k., Agnieszka Praschill 10k., N. N. 30k., R. Tyrowicz 4kr., N. N. 10kr., H. Prześlakiewicz 2r., Anastazyja Bajerlein 1r., Wacław Hrabia Baworowski 5r., N. N. 2r., Perrot 1r., Jan Balko 2r., N. N. 1r., Edward Dzieduszycki 1r., Grzegorz Bober 30kr., Jan Müller 20kr., N. N. 20kr., R. O. Adelman 20kr., Katarzyna Urseł 20kr., Karol Kreipner, porucznik 1r., Gucicic, kapitan 1r., Styczyński, radca sądu krajowego 1r., Dobrowolski Jan 30kr., Dobrowolska Ewa 30kr., C. Mieska 2r., Borkowski 1r., H. J. 1r., K. J. 30k., Alojzy Bielański 2r., Alpner 2r., Karol Pflichtenheld, c. k. radca wyższego sądu krajowego 1r., N. N. 20kr. Chitry 40kr., Ambros 20kr., Schwarz 20kr., Wegner 1r., Lewicki 20kr., Matylda Gasner 10kr., N. N. 20kr., Knabl 26kr., N. N. 20kr., dr. Ziemiński 2r., prezydent wyższego sądu krajowego Strojnowski 2r., Henryk Christiani 2r., pani Malow 20kr., Jan Christiani 2r., dr. Tytus Lewakowski 1r., Wanda Poletyłłowa 1r., Piotr Komorowski 1r., N. N. 1r., Jan Zabierzewski, powiatowy chirurg miejski 20kr., T. Opuchlak 20kr., Anna Seeman 10k., Daniel Kliszcz 10k., Tytus Piller 10kr., Dębicka 10kr., Marya Żurkowska 1r., Józef Hertrich 30kr., Jan Legade 30kr., administrator probostwa Karol Skrzyszowski 1r., Michał Schamota, kooperator probostwa 30k., J. Brühl 20k., Dornbach 1r., Róża Hochleitner 10k., Pollo et Maurizio 2r., razem 58r. 50kr. Dodawszy do tego składki poprzednie w kwocie 792r. 55kr., wynosi ogółowa suma 861r. 45kr. m. k.

Rada municypalna Paryża ogłosiła właśnie wykaz dochodów i wydatków miasta w r. 1854. Czysty dochód wynosił 115,387.742 franków (o 4,988.710 franków więcej niż oznaczono w budżecie) wydatki zaś 86,906.872 franków (mniej więc o 9,237.497 franków niż przewidziano w budżecie). Pokazuje się zatem przewyżka dochodu na 28,480.869. Przedsięwzięte od gminy za wsparciem starbu olbrzymie budowle publiczne kosztowały razem 88,190.632 franków a to: targowica główna (halle centrale) 19,128.898 fr., nowa ulica Rivoli od Louvru do ratusza 39,383.266 fr., od placu Louvru do Rue des bibliotèques 8,271.893 fr., od Rue de bibliotèques do Passage de Lorme 21,316.933 fr., zaś inne pomniejsze wydatki 139.920 franków.

— Według wykazów urzędowych wynosiły dochody hiszpańskich kopalni w roku 1854 około 60 milionów franków. Uzyskano mianowicie 2,957.045 cetnarów węgla kamiennego, 989.042 cetn. żelaza, 188.462 cetn. ołowiu, 169.477 cetn. miedzi, 2616 cetn. żywego srebra, 21.164 cetn. galmaju, 6916 cetn. żłunu, 624 uncyi złota, 1,013.948 uncyi srebra. Najbogatsze kopalnie węgla kamiennego są w prowincjach Leon, Owiędo i Cordova, żelazo pochodzi z kopalni w Maladze, Biskai i Owiędo, ołów z Murcyi i Jsen, miedź z Huelva (gdzie się znajdują sławne kopalnie Rio-Tinto), żywe srebro z kopalni w Almadeda, srebro z Guadalaxy, Murcyi i Almeryi, złoto z Leon. W kopalniach zatrudnionych jest 90.000 ludzi i 20.000 koni i mulów.